

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія економіки та управління

ТЕКСТ ЛЕКЦІЇ

з навчальної дисципліни «Організація і методика аудиту»
вибіркових компонент
освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Облік і аудит

за темою № 6 - Аудит основних засобів і капітальних інвестицій

Харків 2022

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2022 №8

СХВАЛЕНО

Методичною радою
Кременчуцького льотного
коледжу
Протокол від 22.08.2022 №1

ПОГОДЖЕНО

Секцією науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 29.08.2022 №8

Розглянуто на засіданні циклової комісії економіки та управління
(протокол від 15.08.2022 №1)

Розробники:

1. Викладач циклової комісії економіки та управління, спеціаліст вищої категорії, викладач – методист Бондаренко Л.Ф.
2. Викладач циклової комісії економіки та управління, спеціаліст вищої категорії, викладач – методист Хиль Л.П.

Рецензенти:

1. Зав. кафедри міжнародних економічних відносин та адміністрування Кременчуцького інституту ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», к.е.н., доцент Єфременко А.Г.
2. Професор кафедри бізнес адміністрування, маркетингу і туризму Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського, д.е.н., професор Дружиніна В.В.

План лекції:

1. Особливості нормативної бази аудиту необоротних активів
2. Мета, завдання та предметна область аудиторського дослідження
3. Методологія аудиту основних засобів і капітальних інвестицій

Рекомендована література:

Основна література:

1. Аудит: методика і організація : навч. посібник / Н. І. Гордієнко, О. В. Харламова, Ю. І. Мізік, О. О. Конопліна ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 319 с.
2. Аудит: навч. посіб. / С.І. Дерев'янка, Н.П. Кузик, С.О. Олійник та ін. — К.: ЦУЛ, 2016. — 380с.
3. Аудит: навчальний посібник / А. О. Баранова, Т. А. Наумова., А.І. Кашперська. – Х.: ХДУХТ, 2017. – 246 с.
4. Виноградова М.О., Жидєєва Л.І. Аудит: Навчальний посібник. — К.: ЦУЛ, 2014. — 500с.
5. Коваль М.І., Михайленко О.В. Аудит: організація і методика.— К.: ВД "Персонал", 2014. — 222с.
6. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013р. №433 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
7. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2016–2017 років (частина I) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.apu.net.ua/1151-miznarodni-standarti-kontrolu-yakosti-2016-2017>
8. Никонович М.О. Аудит: Підручник. — К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. — 748с.
9. Пашкевич М.С. Контроль: незалежний, внутрішній, державний: навч. посіб. : у 2 ч. Ч. 1. Незалежний аудиторський та внутрішньогосподарський контроль [Електронний ресурс] / М.С. Пашкевич, Н.Л. Шишкова ; М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. – Електрон. текст. – Дніпро : НГУ, 2017. – 182 с.
10. Пилипенко І.І., Каменська Т.О., Корінько М.Д., Проскуріна Н.М., Редько О.Ю. Аудит: підручник / За ред. І.І. Пилипенка. – К.: ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2015. – 643 с.
11. Податковий кодекс України від 02.12.2010р. №2755-VI (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000р. №92 (зі змінами та

- доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи»: Наказ Міністерства фінансів України від 18.10.1999р. №242 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
14. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014р. №879 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
15. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
16. Рядська В.В., Петраков Я.В. Аудит: практикум. — К.: ЦУЛ, 2018.— 416с.

Допоміжна література:

17. Верига Ю. А. Іщенко В.Л., Гладких Т.В. та ін. Бухгалтерський облік і аудит. Термінологічний українсько-російсько-англійський словник: Навчальний посібник. — К.: ЦУЛ, 2012. — 292с.
18. Войнаренко М.П., Пономарьова Н.А., Замазій О.В. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: Навчальний посібник для ВНЗ. — К.: ЦУЛ, 2010.— 488с.
19. Воронко Р.М., Редченко К.І., Благун І.Г. Міжнародні системи обліку і звітності та аудиту: Навчальний посібник для ВНЗ. — Львів: Магнолія 2006, 2011.— 522с.
20. Гаркуша Н.М., Цуканова О.В., Горошанська О.О. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті: Навчальний посібник для ВНЗ. — К.: Знання, 2011.— 591с.
21. Господарський кодекс України від 16.01.2003р. №436-IV (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
22. Дікань Л.В., Голуб Ю.О., Синюгіна Н.В. Державний аудит: Навчальний посібник для ВНЗ. / За ред. Дікань Л.В. — К.: Знання, 2011.— 503с.
23. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Організація і методика аудиту: Підручник для ВНЗ. — К.: Каравела, 2012. — 544с.
24. Лозовицький С.П. Аудит: Навчальний посібник для ВНЗ. — Львів: Магнолія 2006, 2011.— 466с.
25. Любенець С.В. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті: Навчальний посібник. — Львів: Магнолія 2006, 2010.— 261с.
26. Немченко В.В., Редько К.О. та ін. Аудит в Україні: основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту. — К.: ЦУЛ, 2012. — 540с.
27. Огійчук М.Ф., Новіков І.Т., Рагуліна І.І. Аудит: організація і методика: Навчальний посібник для ВНЗ. — 2-е вид. — К. Алерта, 2012.— 664с.
28. Петренко С.М., Пальцун І.М. Аудит: теорія і практика застосування міжнародних стандартів: Навчальний посібник для ВНЗ. — Львів: Магнолія

2006, 2013.— 520с.

29. Порядок визначення розмірів збитків від крадіжок, недостачі, знищення (пошкодження) матеріальних цінностей»: Постанова Кабінету Міністрів України від 22.01.96р. № 116 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

30. Сметанко О.В., Шарапова І.С., Горбачьов В.О., Бурдюг Н.В. та ін. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті: Навчальний посібник. / За ред. Сметанко О.В.— К.: ЦУЛ, 2013.— 456с.

31. Стасишен М.С., Піча Ю.В. Основи аудиту в схемах, графіках і таблицях: Навчальний посібник для ВНЗ. — К.: Каравела, 2012.— 192с.

32. Суха О.Р. Аудит. Навчальний посібник.— Львів: Новий світ-2000, 2011.— 284с.

33. Труш В.Є., Калінська Т.А., Алексєєва Т.А., Дмитрієнко І.О. Організація і методика аудиту підприємницької діяльності: Навчально-методичний посібник. / За ред. Труша В.Є.— Херсон: Олди-плюс, 2010.— 150с.

34. Утенкова К.О. Аудит: Навчальний посібник для ВНЗ. — К.: Алерта, 2011.— 408с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

35. Офіційний портал Верховної Ради України: Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>

36. Офіційний сайт «Вісник податкової служби України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua>.

37. Офіційний сайт журналу «Все про бухгалтерський облік» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vobu.ua>

38. Офіційний сайт журналу «Дебет-Кредит» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dtkt.com.ua>

1. Особливості нормативної бази аудиту необоротних активів

Методологію обліку основних засобів та порядок розкриття інформації про них у фінансовій звітності визначає П(С)БО 7 «Основні засоби».

П(С)БО 7 визначає основні засоби як матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних та соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік).

Пояснення терміну «операційний цикл» в Положенні 7 відсутнє. В п. 4 Положення (стандарту) 2 «Баланс» вказано: «Операційний цикл – проміжок часу між придбанням запасів для здійснення діяльності і отриманням грошових коштів від реалізації виробленої з них продукції або товарів і послуг».

Відповідно до П(С)БО 7 виділяють кілька критеріїв віднесення об'єктів до

основних засобів:

- об'єкт бухгалтерського обліку повинен бути визнаний активом;
- використовуватись для чітко назначених цілей;
- мати очікуваний строк корисного виростання більш як один рік або операційний цикл (якщо він довший за рік);
- мати фізичну форму — бути матеріальним активом.

Інвентаризацію основних засобів слід проводити в відповідності з Інструкцією по інвентаризації основних засобів, товарно – матеріальних цінностей, грошових коштів, документів та розрахунків, затвердженою наказом МФУ від 11.08.94 р. № 69.

Методологічні засади обліку нематеріальних активів наведені в П(С)БО 8 «Нематеріальні активи».

П(С)БО 8 визначає нематеріальний актив як немонетарний актив, який не має матеріальної форми та може бути ідентифікований.

2. Мета, завдання та предметна область аудиторського дослідження

Метою аудиту необоротних активів є висловлення аудитором думки про те, чи відповідає фінансова інформація щодо руху і залишків необоротних активів на підприємстві в усіх суттєвих аспектах нормативним документам, які регламентують порядок її підготовки і надання користувачам.

Основні завдання аудиту необоротних активів:

1. Перевірка твердження, що необоротні активи, відображені у звітності, належать підприємству.
2. Перевірка відповідності оцінки та класифікації необоротних активів діючим Положенням (стандартам) бухгалтерського обліку.
3. Перевірка відповідності нарахування та відображення зносу необоротних активів обраній обліковій політиці.
4. Перевірка достовірності відображення залишків необоротних активів у звітності підприємства.

Предметна область дослідження

Об'єкти аудиту необоротних активів:

- основні засоби (рахунок 10, субрахунок 131);
- інші необоротні матеріальні активи (рахунок 11, субрахунок 132);
- нематеріальні активи (рахунок 12, субрахунок 133);
- капітальні інвестиції (рахунок 15).

Узагальнення інформації про наявність і рух необоротних активів відбувається в Журналі 4 та відомостях до нього.

В Балансі необоротні активи відображаються:

- нематеріальні активи – рядки 1000-1002;
- основні засоби та інші необоротні матеріальні активи – рядки 1010-1012;
- капітальні інвестиції – рядок 1005.

В Примітках до річної фінансової звітності:

- нематеріальні активи – розділ I «Нематеріальні активи»;
 - основні засоби й інші необоротні матеріальні активи – розділ II «Основні засоби»;
 - капітальні інвестиції – розділ III «Капітальні інвестиції».
- Джерелами інформації для аудиту операцій з необоротними активами є:
- наказ про облікову політику підприємства;
 - первинні документи з обліку необоротних активів:
 - акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів (ф. № ОЗ-1),
 - акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів (ф. № ОЗ-2),
 - акт списання основних засобів (ф. № ОЗ-3),
 - акт на списання автотранспортних засобів (ф. № ОЗ-4),
 - акт про установку, пуск та демонтаж будівельної машини (ф. № ОЗ-5),
 - інвентарна картка обліку основних засобів (ф. № ОЗ-6),
 - опис інвентарних карток з обліку основних засобів (ф. № ОЗ-7),
 - картка обліку руху основних засобів (ф. № ОЗ-8),
 - інвентарний список основних засобів (ф. № ОЗ-9),
 - розрахунок амортизації основних засобів (ф. № ОЗ-14, № ОЗ-15 та ОЗ-16);
 - облікові реєстри, що використовуються для відображення господарських операцій з обліку необоротних активів;
 - акти та довідки попередніх ревізій, аудиторські звіти та інша документація.

3. Методологія аудиту основних засобів і капітальних інвестицій

Тест оцінки системи внутрішнього контролю основних засобів

№	Питання
1.	Чи є наказ з створення комісії по списанню основних засобів
2.	Чи визначені терміни проведення інвентаризації основних засобів в наказі по обліковій політиці
3.	Проведена інвентаризація у встановлені терміни
4.	Коли була проведена остання інвентаризація основних засобів
5.	Чи відображені результати інвентаризації в обліку
6.	Фіксується чи в облікових реєстрах місце розміщення та експлуатації основних засобів
7.	Чи є накази про призначення осіб, відповідальних за збереження основних засобів у місцях експлуатації
8.	Чи укладені договори про повну матеріальну відповідальність з особами, відповідальними за збереження основних засобів
9.	Чи використовує організація уніфіковані форми первинних документів
10.	Розроблено Чи графік документообігу з обліку основних засобів
11.	Чи здійснює головний бухгалтер контроль за дотриманням графіка документообігу
12.	Чи застраховані об'єкти основних засобів на випадок пожежі, стихійних лих
13.	Проведена чи класифікація основних засобів
14.	Чи розроблено кодифікатор основних засобів
15.	Чи є інвентарні картки на паперовому носії
16.	Звіряються чи дані аналітичного обліку з реєстрами синтетичного обліку
17.	Затверджуються чи документи на списання основних засобів керівником

18.	Чи використовує організація орендовані об'єкти основних засобів
19.	Вибрані чи варіанти нарахування амортизації основних засобів
20.	Чи обраний варіант обліку витрат на ремонт об'єктів основних засобів
21.	Чи має організація філії, виділені на окремі баланси

Програма аудиторської перевірки основних засобів

№ з/п	Етап аудиторської перевірки	Мета і завдання аудиту основних засобів	Аудиторські процедури	Аудиторські докази
1	Підготовчий	Попереднє знайомство з підприємством-клієнтом, оцінка систем контролю і бухгалтерського обліку, визначення аудиторського ризику, планування аудиту основних засобів	Опитування й анкетування керівництва підприємства й персоналу, вивчення матеріалів попередньої аудиторської перевірки, документальна перевірка, спостереження	Статут підприємства, накази, звіт про попередню аудиторську перевірку, інвентарні картки, дані синтетичного й аналітичного обліку основних засобів
2	Основний	Контроль оцінки основних засобів, встановлення їх належності, перевірка достовірності облікових записів і залишків у балансі, перевірка правильності нарахування зносу і визначення витрат на ремонт основних засобів	Зіставлення даних інвентаризації, синтетичного й аналітичного обліку, запит до постачальників (підрядників), документальна вибіркова перевірка, перевірка арифметичних підрахунків, аналіз	Акти інвентаризації, первинна документація на основні засоби, облікові реєстри синтетичного й аналітичного обліку, відповіді на запит, баланс
2.1	Фактична перевірка	Оцінка достовірності результатів проведеної інвентаризації основних засобів. Інвентаризація за участю аудитора	Перевірка даних інвентаризації основних засобів і порівняння її результатів із даними аналітичного обліку. Спостереження за проведенням інвентаризації основних засобів, вибіркова перевірка її результатів: а) вибір контрольного об'єкта основних засобів за даними реєстрів обліку;	Матеріали інвентаризації, облікові записи на основні засоби, інвентаризаційні описи, результати поточної інвентаризації, акти приймання-передачі, договори, рахунки-фактури. Інвентаризаційні картки обліку основних засобів, відомості, журнали-ордери. Об'єкти

№ з/п	Етап аудиторської перевірки	Мета і завдання аудиту основних засобів	Аудиторські процедури	Аудиторські докази
			б) проведення інвентаризації (огляду) основних засобів; в) перевірка документів на право власності (якщо вони є); г) виведення результатів інвентаризації	основних засобів. Проектно-кошторисна документація, приймально-здавальні акти, інші первинні документи
2.2.1	Документальна перевірка	Перевірка відповідності залишків і оборотів у регістрах обліку	Детальна перевірка даних регістрів обліку основних засобів, їх підрахунок і порівняння з даними рахунків Головної книги	Інвентаризаційні картки, реєстри аналітичного, синтетичного і зведеного синтетичного обліку
2.2.2		Перевірка повноти оприбуткування основних засобів	Підготовка (чи використання зробленого клієнтом) списку надходжень основних засобів та їх введення в експлуатацію протягом періоду. Підтвердження документально правильності відповідних віз. Документальна перевірка правильності визначення і повноти відображення в обліку первинної вартості основних засобів	Договори, рахунки-фактури, накладні, авансові звіти, акти приймання-передачі, реєстри обліку, Головна книга

№ з/п	Етап аудиторської перевірки	Мета і завдання аудиту основних засобів	Аудиторські процедури	Аудиторські докази
2.2.3		Перевірка капітальних вкладень	- Перевірка документації стосовно витрат, пов'язаних із придбанням основних засобів; визначити, чи всі витрати транспортування, доставки, монтажу основних засобів були правильно капіталізовані; - перевірка відомостей про перерахування грошових коштів постачальниками за придбані основні засоби; - простеження відображення придбаних основних засобів у аналітичних регістрах і Головній книзі	Акти приймання-передачі; акти на списання, документи, що підтверджують витрати на капітальні інвестиції, проектно-кошторисна документація тощо
2.2.4		Перевірка списання основних засобів	Перевірка правильності списання основних засобів	Акти на списання основних засобів
2.2.5		Перевірка правильності відображення витрат на ремонт	Перевірка обґрунтування розподілу витрат, пов'язаних із покращанням основних засобів (модернізація, реконструкція і т. ін.) та їх ремонтами, відображення на відповідних рахунках	Акти, наряди на відрядну роботу, документи, що підтверджують інші витрати, регистри обліку
2.2.6		Перевірка переоцінки	Встановлення необхідності переоцінки основних засобів та перевірка правильності її проведення	Розрахунки бухгалтерії, інвентаризаційні картки, технічна документація тощо
2.2.7		Перевірка страхування	Визначення застрахованих	Страхові поліси, дані рахунка 655,

№ з/п	Етап аудиторської перевірки	Мета і завдання аудиту основних засобів	Аудиторські процедури	Аудиторські докази
		основних засобів	об'єктів основних засобів і з'ясування їх адекватного покриття при настанні страхового випадку	розрахункові таблиці
2.2.8		Перевірка оподаткування операцій з основними запасами	Перевірка правильності розрахунку ПДВ за основними засобами, що надійшли та вибули; нарахування інших податків під час їх реалізації та безкоштовної передачі	Документи по рахунку основних засобів, декларації
2.2.9		Перевірка оренди	Отримання письмових пояснень від керівного персоналу підприємства стосовно заставлених та орендованих основних засобів. Перевірка правильності розрахунку та відображення на рахунках орендної плати. Порівняння даних обліку з даними орендних договорів, встановлення, чи підходить той чи інший вид оренди для капіталізації	Пояснення посадових осіб Договори оренди, виписки банку, Головна книга
2.2.10	Перевірка правильності нарахування амортизації	Аудит первісної (переоціненої) вартості основних засобів, від якої залежить сума нарахованої амортизації	Визначення правомірності нарахування амортизації за окремими видами основних засобів. Перевірка правильності нарахування суми дооцінки (уцінки) зносу і його відображення у	Наказ про облікову політику Розрахунки амортизації основних засобів. Розрахунки дооцінки (уцінки) сум зносу. Інвентаризаційні картки. Регістри обліку. Документи про рух основних засобів

№ з/п	Етап аудиторської перевірки	Мета і завдання аудиту основних засобів	Аудиторські процедури	Аудиторські докази
			звітності. Перевірка правильності нарахування фактичної вартості об'єктів, які надійшли у звітному періоді. Визначення правомірності збільшення вартості об'єктів, які надійшли на суму ПДВ (або відшкодування податку). Визначення доцільності обраного методу амортизації	
2.2.11		Перевірка правильності застосування норм амортизації	Перевірка обґрунтованості використаного для розрахунків норм амортизації корисного строку служби об'єкта. Визначення обґрунтованості встановленого суб'єктом господарювання строку корисного використання об'єкта для нарахування амортизації	Наказ про облікову політику. Розрахунки нарахування амортизації
2.2.12		Аудит щомісячної суми амортизації	Перевірка правильності розрахунку суми амортизації. Перевірка правильності розрахунку суми амортизації, нарахованої прискореним методом або за допомогою знижених коефіцієнтів, визначення правомірності	Розрахунки нарахування амортизації

№ з/п	Етап аудиторської перевірки	Мета і завдання аудиту основних засобів	Аудиторські процедури	Аудиторські докази
			користування пільгами	
2.2.13	Перевірка правильності кореспонденції рахунків при нарахуванні амортизації	Аудит кореспонденції та правильності відображення амортизації на рахунках бухгалтерського обліку	Перевірка правильності віднесення амортизаційних відрахувань на відповідні рахунки обліку витрат. Проведення підрахунків та порівняння даних аналітичного обліку нарахованого зносу з даними рахунків Головної книги	Відомості про розподіл амортизаційних відрахувань, реєстри обліку. Дані в реєстрах обліку
3	Кінцевий	Складання розділу аудиторського звіту про аудит основних засобів підприємства-клієнта	Систематизація й обґрунтування отриманої на попередніх етапах інформації, аналіз, складання звіту й аудиторського звіту	Робоча документація, складена на попередніх етапах перевірки

Програма аудиту нематеріальних активів

№ з/п	Аудиторські процедури
1.	Перевірка наявності нематеріальних активів і отримання підтвердження на право власності на всі необоротні матеріальні активи, котрі зберігаються на підприємстві чи у довірених осіб
2.	Перевірка правильності й повноти відображення в обліку нематеріальних активів
3.	Перевірка санкціонування операцій із нематеріальних активів
4.	Порівняння даних первинного обліку, реєстрів синтетичного й аналітичного обліку нематеріальних активів із Головною книгою
5.	Перевірка правильності й повноти оприбуткування, обліку та вибуття нематеріальних активів
6.	Перевірка правильності нарахування амортизації, а саме: - термінів корисного використання; - розрахунків сум амортизації; - спадкоємності облікової політики попередніх періодів
7.	Перевірка даних синтетичного й аналітичного обліку, зносу нематеріальних активів за Головною книгою
8.	Визначення правомірності обліку активів у складі нематеріальних
9.	Визначення правомірності віднесення об'єктів, які надійшли у звітному періоді, до нематеріальних активів

Типові проблеми відображення в обліку та звітності основних засобів

№ з/п	Типові проблеми
1	Відображення в обліку та звітності активів, що не відповідають критеріям визнання
1.1	Включення у склад основних засобів: - активів, орендованих на умовах операційної оренди; - активів, що підлягають списанню (які не можуть бути використані або продані)
2	Помилки класифікації
2.1	Відображення малоцінних необоротних матеріальних активів строком служби більше року на рахунку запасів 22 “Малоцінні швидкозношувані предмети”.
2.2	Недотримання вартісного критерію, встановленого для відокремлення малоцінних необоротних матеріальних активів (МНМА) у обліковій політиці, прийнятій на підприємстві.
3	Некоректне визнання та оцінка витрат на амортизацію основних засобів
3.1	Нарахування амортизації здійснюється раз в квартал, що суперечить п. 29 ПБО 7
3.2	Не здійснюється пооб’єктне нарахування амортизації
3.3	Невідповідність методів нарахування амортизації, визначених у обліковій політиці тим, що фактично застосовуються підприємством
3.4	- Не нараховується амортизація на окремі види основних засобів (невиробничі основні фонди, інші необоротні матеріальні активи тощо)
3.5	Нараховується амортизація на об’єкти, які не повинні амортизуватися: - об’єкти на консервації; - об’єкти, які повинні бути списані (украдені тощо)
4	Некоректне ведення обліку дооцінки основних засобів
4.1	На рахунку 41 обліковується дооцінка основних засобів, які вибули (ліквідовані, реалізовані, списані). Перенесення суми дооцінки при вибутті основних засобів на нерозподілений прибуток не проводиться
5	Некоректне використання Плану рахунків часто призводить до некоректного формування статей звітності
5.1	На рахунку 151 “Капітальне будівництво” обліковуються витрати на основні засоби, що введені в експлуатацію
5.2	Витрати на придбання основних засобів відображаються безпосередньо на субрахунках рахунків 10, 11 без використання відповідних субрахунків рахунку 15 “Капітальні інвестиції”
5.3	Витрати на поліпшення об’єктів основних засобів, в результаті яких очікується збільшення економічних вигод від їх використання, відображаються безпосередньо на субрахунках рахунків 10, 11 без використання відповідних субрахунків рахунку 15 “Капітальні інвестиції” або списуються на поточні витрати
5.4	На рахунку 112 обліковуються малоцінні необоротні матеріальні активи, які не введені в експлуатацію.
6	Некоректне формування статей звітності
6.1	У рядок балансу 031 “Первісна вартість основних засобів” включаються залишки по рахунках, які повинні відобразитися в інших рядках балансу: - рахунки 152 “Придбання (виготовлення) основних засобів” та 153 “Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів” - рахунок 12 “Нематеріальні активи”
6.2	У рядок балансу 031 “Первісна вартість основних засобів” не включаються залишки по рахунку 11 “Інші необоротні матеріальні активи”. Залишок по даному рахунку включається у рядок “Запаси”
7	Некоректне відображення операцій з основними засобами в обліку, які суперечать вимогам Інструкції про застосування Плану рахунків та призводять до некоректного подання інформації у фінансових звітах